

Social- og ældreminister Astrid Krags talepapir

Anledning	SOU alm. del Samrådsspørgsmål AC og AD
Dato / tid	29. september 2022, kl. 14.30 – 16.00
Sted	Social- og Ældreudvalget
Talens varighed	10-12 minutter

Samrådsspørgsmål AC og AD stillet efter ønske fra Marlene Ambo-Rasmussen (V) og Mette Thiesen (NB):

Samrådsspørgsmål AC:

"Vil ministeren redegøre for sin holdning til TV2-dokumentaren "Med børnene som våben", der blev vist d. 21. april 2022, herunder redegøre for, om ministeren anerkender problemstillingen om samværschikane og i givet fald redegøre for, hvilke initiativer ministeren agter at tage i brug for at komme problemet til livs og sikre begge forældres retsstilling?"

Samrådsspørgsmål AD:

"Vil ministeren oplyse, hvad ministeren agter at gøre for at sikre barnets tarv og ret til samvær med begge forældre i samværssager?"

Det talte ord gælder

[Indledning]

- Tak for samrådsspørgsmålene som jeg vil besvare samlet.

[Besvarelse af samrådsspørgsmål AC]

[Ministerens holdning til TV2-dokumentaren ”Med børnene som våben”]

- Jeg bliver i samrådsspørgsmål AC bedt om redegøre for min holdning til TV2-dokumentaren ”Med børnene som våben”, **og** om jeg anerkender problemstillingen om samværschikane. Endelig er jeg bedt om at redegøre for, hvilke initiativer jeg vil tage for at komme problemet til livs og sikre begge forældres retsstilling.
- Dokumentaren følger fire historier, hvor børn og forældre ikke har kontakt til hinanden. De medvirkende forældre oplyser, at det skyldes samarbejdschikane, og at den anden forælder blandt andet har fremsat urigtige påstande om dem.
- Kritikken i dokumentaren går på, at Familieretshuset ikke evner at håndtere sager om chikane, **at** sagsbehandlingen er alt for lang, og at Familieretshuset ikke anerkender og ikke formår at forhindre, at nogle børn bliver fremmedgjort over for den ene forælder.
- Dokumentaren efterlader det indtryk, at Familieretshuset og systemet i øvrigt ikke kan stille

noget op over for forældre, der chikanerer. At disse forældre får lov til at slippe afsted med det.

- Jeg kan godt kan forstå frustrationen og sorgen over, at man som forælder ikke ser sit barn.
- Men det er samtidig vigtigt at huske på, at der altid er to sider af en sag, og at der midt i de svære skilsmisser står et meget klemmt og udsat barn, som forældrene ikke formår at skærme.
- Konflikter mellem to mennesker – der har valgt at få et barn sammen – og som er så voldsomme, som det fremgår af TV2's dokumentar, tror jeg ikke opstår fra det ene øjeblik til det andet.
- Før forældrene går til Familieretshuset, har der højst sandsynligt været lange og opslidende uenigheder mellem dem.
- Som det gælder for alle relationer, så er der en historie mellem de her to mennesker. En historie, som hverken pressen, vi politikere, eller systemet får fuldt indblik i.

- Jeg bliver nødt til at sige, at jeg synes, at den kritik, som udsendelsen rejser af Familieretshuset er uberettiget hård.
- Kritikken af de lange ventetider er jeg helt enig i! Den er naturligvis berettiget, for det er jo velkendt, at der har været meget lange ventetider, fordi Familieretshuset var voldsomt underfinansieret, da det kom til under den tidligere regering.
- Derfor har I heller ikke på noget tidspunkt hørt mig forsvare eller forklejne den negative betydning, det har haft for hundredevis af skilsmissec familier, at det nye skilsmissecsystem blev født voldsomt underfinansieret og med alt for lange ventetider.
- Det betød, at familier og ikke mindst børn, kom i klemme. Derfor brugte vi jo også sammen med Finanslovspartierne hundredvis af millioner på vores første to Finanslove for at få sikret en tilstrækkelig finansiering og derudover få bragt de voksende sagsbunker ned, så ventetiderne kunne komme ned.
- Det vil jeg gerne igen sige Finanslovspartierne en stor tak for.

- Det er nu for ganske nylig lykkedes Familieretshuset at nedbringe ventetiderne, så reformen kan begynde at virke efter hensigten. Så den kritik er jeg meget enig i.
- Det hjælper jo ikke de familier, der har været fanget i de lange ventetider. Det har været svært og ulykkeligt for dem, ikke mindst børnene. Og vi har som nævnt kæmpet benhårdt med at få de ventetider nedbragt, siden vi overtog regeringsansvaret, og det stod klart, at det nye skilsmisssystem var kommet underfinansieret fra start.
- Med det sagt, så lad os også bruge lidt tid på at huske, hvorfor det var, vi i fællesskab: mit eget parti, Venstre, Konservative, Liberal Alliance, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti, lavede et nyt skilsmisssystem. Hvad det er, Familieretshuset er sat i verden for. Nemlig at gå fra et system, der havde fokus på at løse forældrenes konkrete uenighed, til et system, der arbejder mere i dybden med forældrenes konflikt, og dermed hjælper forældrene til fremadrettet at være bedre skilsmisseforældre og selv finde løsninger. Og så ønskede vi også et øget fokus på barnets ve og vel

og derfor, skal Familieretshuset selvfølgelig også støtte børnene i højere grad, end man så i det gamle system.

- Familieretshuset behandler hvert år ca. 23.000 sager om forældreansvar, og der er tale om meget varierede sager.
- I en stor del af de sager, som Familieretshuset behandler, finder forældrene heldigvis selv en løsning. Her hjælpes forældrene og børnene, blandt andet af de gode tilbud om rådgivning, kurser, børnegrupper og kontaktpersonordning.
- I andre sager er der behov for en afgørelse, for eksempel om det fremtidige samvær. De afgørelser retter de fleste forældre sig da også efter uden problemer. Det kan godt være, at man ikke er de bedste venner, men man får alligevel tingene til at fungere, når der er sat en god og klar ramme for samværet.
- Og så er der sager, som den dokumentaren følger. Sager hvor konflikterne er så utrolig højspændte og fastlåste. Vi er nødt til at holde fast i, hvad Familieretshusets opgave er i disse sager. Det er at

udrede sagen grundigt og at støtte barnet bedst muligt.

- Den endelige afgørelse træffes her ikke af Familieretshuset, men af domstolene. Det er også domstolenes afgørelse i de få sager, hvor det er nødvendigt at afslå eller ophæve samværet, fordi hensynet til barnet vejer tungest.
- Jeg tror, at det berører os alle dybt at høre om børn, der bliver voldsomt klemte og skadet af de konflikter, som deres forældre skaber.
- Men at kritisere Familieretshuset for at gøre det, de skal – nemlig at udrede sagerne og skærme barnet – det er i mine øjne en forfejlet kritik.

[Anerkender ministeren problemstillingen med samarbejdschikane, og hvad vil ministeren gøre for at komme problemet til livs]

- Så når jeg bliver spurgt, om jeg anerkender problemet med samarbejdschikane, så er svaret et klart "ja". Det er jo åbenbart, at der er forældre, der ikke skyr nogen midler. Som fortaber sig i konflikten og glemmer barnet.

- Derfor vil jeg også godt gentage, hvad jeg har sagt ved tidligere lejligheder – nemlig at samarbejdschikane er fuldstændigt uacceptabelt.
- Men det er ikke rigtigt, når det påstås, at systemet lukker øjnene for chikane og bare lader nogle forældre slippe afsted med at holde barnet fra den anden.
- Systemet og lovgivningen imødegår samarbejdschikane. Med chikane-pakken, hvor der blev indført mødepligt og kontaktbevarende samvær, og ved, at en forælder kan miste forældremyndigheden ved grov og vedvarende chikane.
- Det er redskaber, som rent faktisk bruges i praksis, hvilket jeg har redegjort for ved flere lejligheder. Som eksempel kan jeg nævne, at Familieretshuset i 2021 traf 265 afgørelser om at fastsætte kontaktbevarende samvær. Det er det samvær, der hurtigt fastsættes – det vil sige uden lang sagsoplysning – netop for at sikre, at kontakten mellem barnet og forælderen ikke afbrydes.

[Besvarelse af samrådsspørgsmål AD]

[Hvad vil ministeren gøre for at sikre barnets bedste og ret til samvær med begge forældre]

- Nu går jeg videre til samrådsspørgsmål AD. Her bliver jeg spurgt, hvad jeg vil gøre for at sikre barnets bedste og ret til samvær med begge forældre.
- Svaret kan egentlig gøres ret kort: for hensynet til barnets bedste udgør allerede i dag selve kernen af lovgivningen på det her område. Ligesom det i øvrigt også gælder for barnets ret til begge forældre.
- Det kan ikke stå tydeligere: Der står således i loven – og jeg citerer: *"Barnets forbindelse med begge forældre søges bevaret ved, at barnet har ret til samvær med den forælder, som det ikke har bopæl hos"*. Det er da også det, Familieretshuset og familieretten styrer efter.
- Derfor har langt de fleste børn da også en god kontakt med begge forældre. Sådan som det bør være.
- Men når barnets ret til begge forældre kolliderer med, hvad der er bedst for barnet i de meget svære sager, så er hensynet til barnet altafgørende.

- Og derfor kan det – i et fåtal af sagerne – være nødvendigt at skærme barnet fra de voldsomme konflikter.

[Afrunding]

- Jeg vil til sidst gentage, at de her sager har to sider. Vi kan ikke ukritisk lægge én side af en historie til grund. Og vi må have for øje, at det her ikke handler om forældrenes ret, men om det klemte barn, der står i midten.
- Det vil det være uanset, hvordan vi indretter vores skilsmisssystem.
- Det vigtigste er, at vi formår at skærme børnene i højkonfliktsagerne. Og dermed også at Familieretshuset i de få sager – hvor det er nødvendigt af hensyn til barnet at afskære kontakten til den en forælder – gør det, som et enigt Folketing har pålagt dem – nemlig at passe på børnene.
- Tak for ordet.